

Tisková zpráva | 10. 10. 2019

Mezinárodní konference Divadlo a svoboda se zaměří na nezávislé divadlo po roce 1989

Institut umění – Divadelní ústav pořádá u příležitosti 30. výročí politických změn ve střední a východní Evropě ve dnech 23. a 24. 10. 2019 mezinárodní konferenci *Divadlo a svoboda: Proměna paradigmatu evropské nezávislé divadelní kultury po roce 1989*. Konference se zaměří na situaci nezávislého divadla po roce 1989, které bude nahlížet z teatrologického i kulturně-politického pohledu. V Praze se sejdou odborníci ze zemí Visegrádu i východní Evropy, zastoupeny budou i země západního Balkánu a Pobaltí. Chybět nebudou ani zástupci zemí západní Evropy: Rakouska, Německa, Nizozemí a Velké Británie. Součástí konference je nejen konfrontace vývoje této části divadelní kultury formou odborných příspěvků, ale také diskusní formáty, které se zaměří na budoucnost evropského nezávislého divadla jako druhého pilíře divadelní kultury. Konference je součástí doprovodného programu festivalu Palm Off Fest a setkání Evropské sítě informačních center pro scénická umění ENICPA. Konference bude vedena v anglickém jazyce. Více informací na www.idu.cz.

Třicáté výročí politických změn ve střední a východní Evropě vybízí k reflexi estetických i společenských ideálů a programů 90. let. Konference se zaměří na reflexi rozvoje nezávislé scény ve středo- a východoevropském prostoru nejen v umělecké rovině, ale také jako součásti emancipující se občanské společnosti.

„Na konferenci se představí teatroložky a teatrologové z dvanácti zemí bývalého východního bloku, jejichž vystoupení jsme rozdělili do třech bloků. Jedná se o přední odborníky, které se ve své zemi danému tématu věnují dlouhodobě. Například z Polska přijede Joanna Ostrowska z poznaňské univerzity, jež je autorkou jak obsáhlé monografie o Living Theatre, tak několika publikací o polském alternativním divadle po roce 1989. Z Rumunska to bude Iulia Popovici, iniciátorka kolektivní monografie o podobách divadelních kultur v bývalém východním bloku na přelomu milénia, kterou vydala pod hlavičkou mezinárodního festivalu v Sibiu. Teatroložka Tania Arcimovič ve svém příspěvku zohlední proměny běloruské divadelní kultury před a po politických změnách v tehdejší SSSR,“ dodává za organizátory jeden z moderátorů konference Jan Jiřík z AMU.

Záměrem konference je vsadit vývoj nezávislého divadla v postsocialistických zemích také do kontextu evropské divadelní kultury. *„Protože přímý kontakt s nezávislou scénou byl pro divadelníky z východního bloku v době existence železné opony výrazně omezen, přizvali jsme také hosty ze západní Evropy, především z Německa, kde je nezávislé divadlo úzce spojeno s politickými proudy 60. a 70. let, zejména tzv. nové levice. Pozvání na konferenci přijaly osobnosti s hlubokou znalostí vývoje německého nezávislého divadla jak v SRN, tak v bývalé Německé demokratické republice: profesor Henning Fülle, který k tomuto tématu publikoval rozsáhlou monografii mapující rozvoj nezávislého divadla v Německu v letech 1960-2010, a Carena Schlewitt, současná umělecká ředitelka Evropského centra pro*

současné umění v Hellerau s bohatými kurátorskými zkušenostmi v propojování západo- a východoevropské divadelní scény,“ říká vedoucí Oddělení mezinárodní spolupráce IDU Martina Pecková Černá. Jejich příspěvky doplní pohled na chápání pojmu „nezávislosti“ v oblasti divadla a tance hostů z některých zemí, které významně inspirovaly českou nezávislou scénu po otevření hranic v roce 1989, například z Nizozemí a Velké Británie. Součástí programu je také diskuse o etických principech a legitimitě nezávislé divadelní tvorby pedagogů, absolventů a studentů Katedry alternativního a loutkového divadla DAMU a panelová diskuse na téma umělecké i společenské role nezávislých scénických umění, do níž přijala pozvání například Ulrike Kuner, prezidentka Evropské asociace nezávislých scénických umění. Součástí závěrečného bloku konference bude také rozprava nad definičním vymezením pojmu „nezávislé divadlo“ formou kulatých stolů.

Konference se koná u příležitosti zasedání ENICPA (Evropská síť informačních center pro scénická umění) v Praze a v rámci výzkumného projektu IDU České nezávislé divadlo po roce 1989. Výzkum se zaměřuje na vývoj českého divadla v nových společenských a politických podmínkách, především v kontextu transformace a decentralizace divadelní sítě a nových nástrojů kulturní politiky, a jeho součástí jsou i rozhovory s více než 50 osobností české divadelní scény 90. let. Partnery konference jsou dále KALD DAMU a Asociace nezávislých divadel ČR. Konference proběhne v anglickém jazyce, diskusní části budou tlumočeny.

Divadlo a svoboda: : *Proměna paradigmatu evropské nezávislé divadelní kultury po roce 1989*

mezinárodní konference **23. – 24. 10. 2019**

Studiu Hrdinů, 23.10. 9:00–15:00 a 24.10. 9:30–17:30, Dukelských hrdinů 47, 170 00 Praha – Holešovice

Divadlo DISK, 23.10. 15:30–17:30, Karlova 26, 116 65 Praha – Staré Město

vstup volný / po předchozí registraci [na tomto odkaze](#)

FB událost: www.facebook.com/events/365682584335224

Program:

23. 10. 2019

Blok I - Studio Hrdinů

9:00 Přivítání

9:15 – 10:30 Quadrilog mezi Východem a Západem

Mluvčí: Martina Pecková Černá (Institut umění – Divadelní ústav, ČR), Jan Jiřík (Akademie múzických umění, ČR), Carena Schlewitt (HELLERAU – European Centre for the Arts, Německo), Henning Fülle (Universität der Künste Berlin, Německo)

Moderátorka: Alice Koubová (Filosofický ústav Akademie věd, ČR)

10:45 – 12:15 Kořeny nezávislého divadla v západní Evropě

Mluvčí: Christine Standfest (ImpulsTanz - Vienna International Dance Festival, Rakousko), Jair Stranders (Amsterdam University of the Arts, Nizozemí)

Moderátorka: Martina Pecková Černá

13:15 – 14:45 Nezávislé divadlo po roce 1989 ve střední Evropě

Mluvčí: Marek Godovič (Divadelný ústav, Slovensko), Dáša Čiripová (Slovenská akadémia vied, Slovensko), Joanna Ostrowska (Adam Mickiewicz University, Polsko), Tamás Jászay (University of Szeged, Maďarsko)

Moderátor: Jan Jiřík

Blok II - Divadlo DISK

15:30 – 17:30 Panelová diskuse ve spolupráci s Katedrou alternativního a loutkového divadla, DAMU

(Ne)závislost, legitimita a etické principy v alternativním divadle

Mluvčí: Tomáš Žižka, Marek Bečka, Ondřej Cihlář, Tereza Volánková, Boris Jedinák, Jiří Šimek a další studenti i absolventi KALD DAMU

Moderátoři: Marcela Magdová a Ewan McLaren

V českém jazyce, tlumočení zajištěno.

24. 10. 2019

Blok III - Studio Hrdinů

9:30 – 11:15 Nezávislé divadlo po roce 1989 v jihovýchodní Evropě

Mluvčí: Višnja Kačić Rogošić (University of Zagreb, Chorvatsko), Barbara Orel (University of Ljubljana, Slovinsko), Kamelia Nikolova (National Academy of Theatre and Film Arts, Sofia & Institute of Art Studies, Bulharsko), Iulia Popovici (Observator cultural magazine, Rumunsko)

Moderátor: Jan Jiřík

11:30 – 13:15 Nezávislé divadlo po roce 1989 ve východní Evropě

Martynas Petrikas (Vilnius University, Litva), Zane Kreicberga (Latvian Academy of Culture, Lotyšsko), Madli Pesti (Estonian Academy of Music and Theatre, Estonsko), Iryna Chuzhynova (Ukrainian Cultural Foundation, Ukrajina), Tania Arcimovič (independent, Bělorusko)

Moderátorky: Martina Pecková Černá a Marcela Magdová

Blok IV - Studio Hrdinů

14:30 – 17:30 Panelová diskuse a kulaté stoly ve spolupráci s Asociací nezávislých divadel ČR na téma Budoucnost a definice evropského nezávislého scénického umění

– **Budoucnost nezávislého divadla** – lobbying, spolupráce s politickou scénou a druhý pilíř kultury

Panelová diskuse

Mluvčí: Ulrike Kuner (IG Kultur / European Association of Independent Performing Arts, Rakousko), Axel Tangerding (Bundesverband Freie Darstellende Künste / European Association of Independent Performing Arts, Německo), Jan Žůrek (Asociace nezávislých divadel, ČR)

Moderátorka: Martina Pecková Černá

– **Definice nezávislého divadla**

Kulaté stoly, k nimž jsou zváni všichni účastníci konference a během nichž budeme diskutovat na téma definice a metriky pro “nezávislé divadlo”.

Moderátoři: Luboš Louženský, Petr Prokop, Eva Žáková, Martina Pecková Černá
Kulaté stoly v českém i anglickém jazyce dle kapacity účastníků.
Závěrečné resumé bude tlumočeno.

Hlavní pořadatel: Institut umění – Divadelní ústav

Spolupořadatelé: ENICPA - The European Network of Information Centres for the Performing Arts (www.enicpa.info), Palm Off Fest, Mezinárodní setkání divadel Střední Evropy (www.palmofffest.cz), Katedra alternativního a loutkového divadla, DAMU, Asociace nezávislých divadel ČR, z. s. (www.andcr.cz), PACE.V4 (Performing Arts Central Europe - Visegrad Countries Focus)

Tiskový servis a PR:

Eliška Míkovcová

t: +420 606 77 44 35

e: eliska.mikovcova@kulturnipr.cz